

Kəlbəcərin işgalindan 21 il keçdi

Bu dağlar diyarı XX əsrde üç dəfə—1905—1907, 1918—1920 və 1988—1993-cü illerdə ermənilərin geniş miqyasda həcumuna məruz qalmışdı. Əvvəlki iki cəhd zama-nı enrmənilər biabarcasına məglub olaraq geri qayıtlılar. Halbuki, o zaman nə ordu var idi, nə hökumət səviyyəsində müdafiə. Yalnız yerli əhalinin gücü, mərdliyi, mətaneti ilə düşmənə layiqli cavab verildi. Amma 1993-cü ildə Kəlbəcər laqeydliyin, satqınlılığı, səriştəsizliyin, daha dəqiq desək, xəyanətin qurbanı oldu. Bir sözlə, Kəlbəcərin işgali həm daxili, həm də xarici düşmənlərin xəyanəti nəticəsində mümkün olmuşdur.

Kəlbəcər rayonuna bir neçə dəfə müsibət üz vermişdir. İlk fəlakət 1992-ci il aprel ayının 8-də olmuşdur. Ağdaban kəndi ermənilər tərəfindən yandırılmış, 33 nəfər dinc sakın işğəncə ilə öldürülmüş, yüze yaxın ev, ictimai bina darmadağın edilmişdi.

Kəlbəcərin ikinci müsibəti 1993-cü ilin mart ayından sonra oldu. Ermənistən silahlı qüvvələri əvvəlcə Ağdərə—Kəlbə-

cər yolunu ələ keçirdilər. Martin 27-də isə erməni təcavüzkarları üç istiqamətdən Kəlbəcər üzərinə hücuma başladılar. Hücumdan əvvəl Kəlbəcəre gedən yollar müəmmalı şəkildə minalardan temizlənmiş, 3 min nəfərlək hərbi qüvvə rayon ərazisindən çıxarılmışdı. Kəlbəcərlilərin respublika rəhbərliyinə yalvarış və xahişlərə dolu müraciətləri isə nəticəsiz qaldı. Vəd olunan kömək göstərilmedi. İşğalın reallığını hiss edən silahsız və köməksiz əhali ev-eşiyini, var-dövlətini qoyub qaçmağa məcbur oldu, insanlar qarda-boranda yeganə işlək yol olan Murov yolu ilə Gənce istiqamətində yoldalar. Bu yolda nə qədər insan çovguna, saxtaya düşüb məhv oldu, əlayaqlarını şaxta vurdu. Kəlbəcər aprel ayının 3-də işgal olundu. İşğal zamanı 220 nəfər kəlbəcərlili mülki vətəndaş həlak oldu, 321 nəfər itkin düşdü və girov götürüldü, 130 yaşayış məntəqəsi, 500-dən çox kənd təsərrüfatı, sənaye və xidmət obyekti, 13 min yaşayış evi, külli miqdarda mal-qara, qo-

yun-keçi, ev əşyaları qarət olundu.

Ümumən işgal nəticəsində o dövrün qiymətləri ilə Kəlbəcəre 761,4 milyon ABŞ dolları dəyərində maddi ziyan dəydi.

Hazırda kəlbəcərlilər köçkünlərimiz respublikamızın 56 rayonun 707 yaşayış məntəqəsində məskunlaşdır. Ulu öndər Heydər Əliyevin yolu uğurla davam etdirən ölkə Prezidenti İlham Əliyev məcburi köçkünlərin qayğı və ehtiyacları ilə müntəzəm məşğul olur. Məhz ölkə başçısının təşəbbüsü ilə hazırlanmış «Məcburi köçkünlərin sosial problemlərinin həlli üzrə Dövlət Programı»nın tələblərinə uyğun olaraq bölgələrdə çox işlər görüllür. Kəlbəcərlilər köçkünlər üçün bölgələrdə qəsəbələr salınmış, onlara əkin-biçin üçün torpaq sahələri verilmişdir. Eyni zamanda Dövlət Proqramlarının icrası ilə əlaqədar kəlbəcərlilər köçkünlərin kampakt yaşadıqları yerlərdə məktəb binaları inşa edilmiş, su, qaz və elektrik enerjisi problemləri ardıcıl şəkildə həll olunmuşdur.

Bu gün kəlbəcərlilər ümidi, inamlar yaşıyırlar. Onların ancaq bir arzusu, bir istəyi var: nəyin bahasına olursa-olsun, doğma yurd yerlərinə qayıtmak. Şübhəsiz ki, gec-tez onlar öz istək və arzularına çatacaq və doğma yurdlarına qayıdaqlar.

«QƏBƏLƏ».

Zəhmətsevər ziyalı

İnsani ucaldan onun zəhməti, əməlidir. Xoş əməl sahibləri, zəhmətsevər və qayğıkeş insanlar həmişə xalqın sevimlisinə çevirilir.

Müəllimlik müqəddəs, ülvib peşə olduğundan onun haqqında söz demək çox məsuliyətliidir. Yaşadığımız dövrədə elə bir ailə tapılmaz ki, onun məktəbə əlaqəsi olmasın. O, valideynlər xoşbəxtirlər ki, onların övladları savadlı, qayğıkeş müəllimlərin əhatəsindədir.

Bunud kənd tam orta məktəbi də rayonumuzda belə məktəblərdəndir. Burada müəllimlər şagirdlərə öz övladları kimi qayı göstərir. Sizə pedagoji kollektivimizin sevimli Allahverdi müəllim haqqında söhbət acağam. Allahverdi İsmayılov 1954-cü il sentyabrın 17-də rəyonun Bunud kəndində əməksevər ailədə anadan olmuşdur.

O, 1970-ci ildə Şamaxıda M. Ə. Sabir adına pedagoji məktəbə daxil olmuş və 1974-cü ildə həmin məktəbi müvəffəqiyyetlə bitirmişdir. Sonra isə Bunud və Seyidqışlaq kəndlərində əmək təlimi, rəsmxət və rəsm müəllimi işləmişdir.

Allahverdi İsmayılov 1975—1977-ci illərdə hərbi xidmətdə olmuşdur. Xidməti başa vurduqdan sonra yenidən Bunud kəndində müəllimlik fəaliyyətini davam etdirmişdir. O, 1987—1991-ci illərdə Gəncə Dövlət Pedaqoji İnstitutunda qiyabi təhsil almışdır.

Hazırda Allahverdi müəllim ömrünün 60-ci baharını yaşayır.

Bu il məktəbimizdə onun 60 illik yubileyi və pedagoji fəaliyyətinin 40 illiyi qeyd olunacaq. Allahverdi müəllim öz səmimiliyi, zəhmətkeşliyi, qayğıkeşliyi ilə həm kollektivin, həm də şagirdlərin rəğbətini qazanmışdır. Allahverdi müəllim məktəbin səliqə-sahmanını öz evinin səliqəsi, şagirdlərin təlim-tərbiyyəsini öz övladlarının tərbiyəsi bilir.

**Ziyalısız vətən olmaz,
Əzəl başdır ziyalılıq,
Yer üzündə ən birinci,
Vətəndaşdır ziyalılıq.**

Allahverdi müəllim təbiəti çox çevir. Onun həyətində saldıığı bağ-bağça insanı valeh edir. Yaz gələndə onun əkdiyi bostan göz oxşayır. Onunla söhbət edəndə görürsən ki, bu insan öz işindən böyük zövq alır. Allahverdi müəllim kəndin ictimai işlərindən geri qalmır. O, kənd camaatının böyük hörmətini qazanmışdır. Onun 4 övladı var. Övladlarına göstərdiyi qayğıda onun necə qayğıkeş ata olduğunu şahidi oluruq.

Çalışdım ki, Allahverdi müəllim kimi insanları cəmiyyətimizə tanıdım. Az da olsa, onun haqqında məlumat verdim. Allahverdi müəllimi qarşıdan gələn yubileyi münasibəti ilə səmimi-qəlbədən təbrik edirəm. Ona gələcək fəaliyyətdə uğurlar arzulayıram. Allahverdi müəllim, Allah sizi qorusun. Sizin kimi ziyalılara gənc nəslin çox böyük ehtiyacı var.

**Təhminə BAĞILI,
Bunud kənd tam orta
məktəbin müəllimi.**

müqayisədə 8 faiz artaraq 119,1 milyon dollar təşkil edib.

İnformasiya və rabitə xidmətlərinin 72 faizdən çoxu əhaliyə göstərilmişdir

İnformasiya ve rabitə sektöründə 2014-cü ilin yanvar-fevral aylarında təsərrüfat subyektlərinə və əhaliyə 243,9 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir. Bu, əvvəlki ilin müvafiq dövrüne nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 11,2 faiz çoxdur.

Dövlət Statistika Komitəsinən aldığımız bu məlumatda həmçinin bildirilir ki, əhaliyə göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin payı 72,4 faiz təşkil etmişdir. Xidmətlərdən əldə olunmuş gelirlərin 58,1 faizi mobil telefon rabitesindən yaranmışdır. 2013-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə bu xidmətlərin həcmi 7,4 faiz artaraq 141,7 milyon manat təşkil etmişdir.

Doğma ölkəmizdə

Azərbaycan İqtisadi Azadlıq İndeksine görə dünyada 81-ci yerdədir

«The Heritage Foundation» təşkilatı dünya ölkələrində iqtisadi azadlıq səviyyəsini xarakterizə edən ənənəvi illik «İqtisadi Azadlıq İndeksi-2014» hesabatını açıqlayıb. Hesabata əsasən Azerbaycan iqtisadi azadlıq səviyyəsinə görə 178 ölkə arasında 81-ci yerde qərarlaşmışdır. İqtisadi Azadlıq İndeksi müxtəlif göstəricilər əsasında hesablanır. Azerbaycan 100 ballıq qiymətləndirmə sistemi ilə 61,3 bala malikdir. Son bir ildə Azerbaycanın göstəricisi 1,6 bal artıb.

Qeyd edilir ki, 80,2—100 bal iqtisadiyyatın tam azad, 70,7—78,7 bal əsasən azad, 60—69,9 bal orta azad, 50—

59,9 bal əsasən azad olmayan, 1—49,9 bal isə təzyiq altında olduğunu göstərir.

Azerbaycan bütçə azadlığı üzrə 88,1, pul siyaseti azadlığı üzrə 78,8, emək azadlığı üzrə 77,9, ticarət azadlığı üzrə 77,2, biznes azadlığı üzrə 73,5, dövlət xərcləri üzrə 64,8, investisiya azadlığı üzrə 60, maliyyə azadlığı üzrə 50, korrupsiya azadlığı üzrə 22,7, mülkiyyət hüquqları üzrə 20 bal toplayıb.

Iqtisadiyyatda çalışanların orta aylıq əməkhaqqı 426 manatdan çoxdur

2014-cü il fevralın 1-i vəzintinə ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin sayı 1492,3 min nəfər olmuşdur. Onlardan 896,8 min nəfəri iqtisadiyyatın dövlət bölməsində,

595,5 min nəfəri isə qeyri-dövlət bölməsində fəaliyyət göstərmişdir.

Muzdla işleyənlərin 22,7 faizi təhsildə, 18,8 faizi ticarət, nəqliyyat vasitələrinin təmiri sahəsində, 12,4 faizi sənaye, 8,7 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsində, 6,5 faizi tikintidə çalışmışdır. İşleyənlərin qalan 5,1 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatında, 3,8 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət sahəsində, 2,8 faizi kənd, meşə və baliqçılıq təsərrüfatlarında, 1,8 faizi infor-masiya və rabitədə, 17,4 faizi iqtisadiyyatın digər sahələrində məşğul olmuşdur.

Bu ilin yanvar ayında ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 426,3 manat təşkil etmişdir.

Qeyri-neft məhsullarının ixracı artırıb

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, bu ilin yanvar ayında Azərbaycan Respublikasının rezidentləri dönyanın 101 ölkəsinin hüquqi və fiziki şəxsləri ilə ticarət əməliyyatları həyata keçiriblər.

46 ölkəyə əmtəə ixrac olunub, 99 ölkədən məhsul idxl edilib. Xarici ticarət dövriyyəsi iştirakçılarının 39-u Avropa, 17-si Amerika, 34-ü Asiya ölkələri və digərləridir.

Ay ərzində xarici ticarət dövriyyəsi, statistik məlumatlara əsasən, 3,2 milyard ABŞ dolları, o cümlədən ixrac 2,7 milyard dollar, idxl isə 535,2 milyon dollar təşkil edib. Nəticədə 2,1 milyard dollarlıq müsbət saldo yaranıb.

Qeyri-neft məhsullarının ixracı 2013-cü ilin yanvar ayı ilə